

OTEPÄÄ LOODUS- PARK

2015. aasta
külastajauuringu
tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati küllastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslalal. Otepää looduspargis koguti 2015. aastal 230 ankeeti.

Tulemused

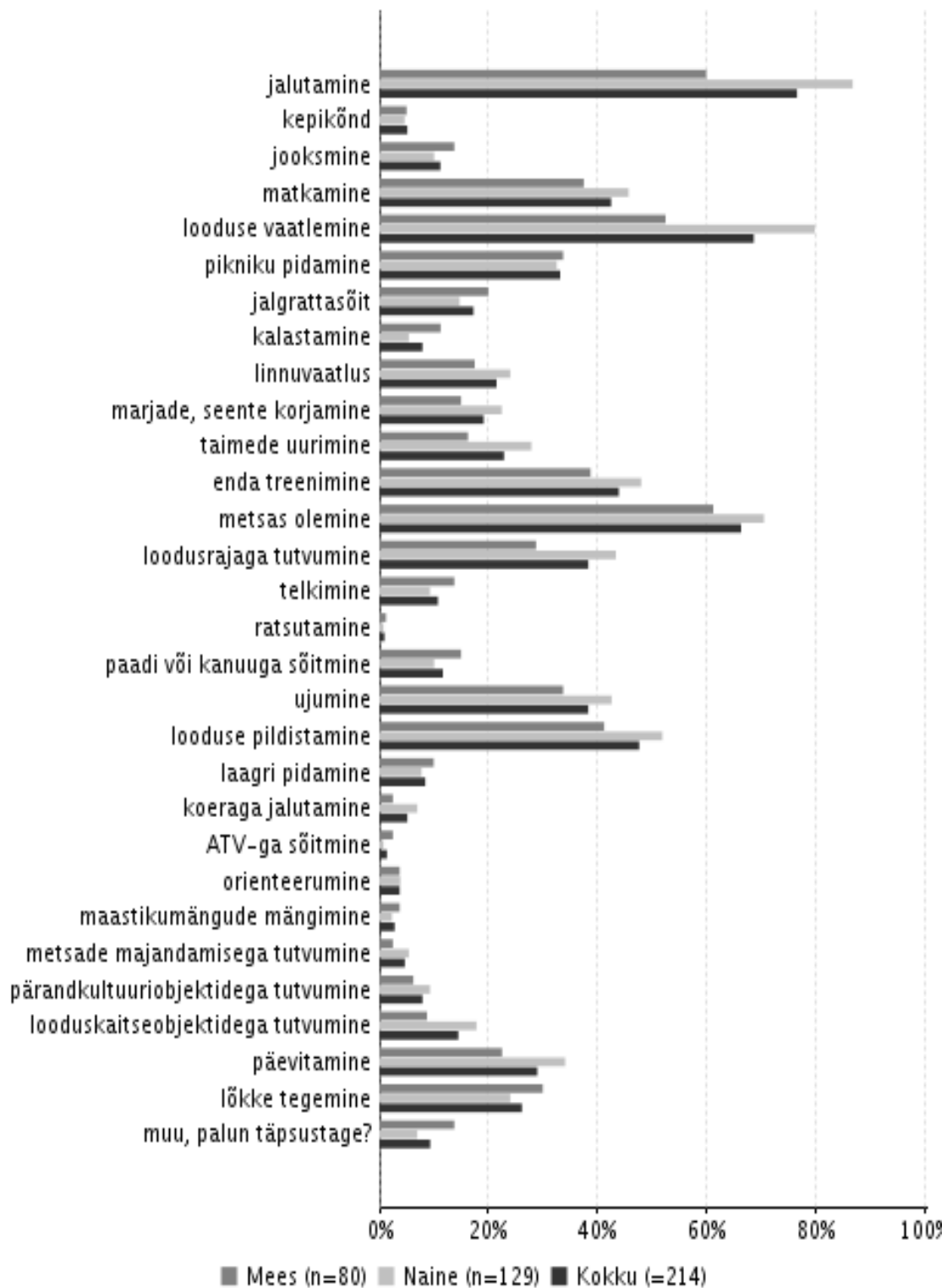
Otepää looduspargi külastajatest 38% on naissoost ja 62% meessoost. 29% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 25–34 aastat, järgnevad 35–44 (22%), 45–54 (17%), 55–64 (14%), 15–24 (11%) ja üle 65-aastased (7%). Kõrgharidusega külastajaid oli 46%, keskeriharidusega 27%, keskharidusega 20% ja põhiharidusega 7%. Otepää looduspargi külastajatest 86% elab Eestis, järgnevad Läti (3%), Soome, Venemaa, Ühinenud Kuningriigid, Tai, Saksamaa ja Norra (kõiki nimetatutest 1%). Kokku oli vastanute elukohariikidena nimetatud 13 välisriiki. Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Otepää vald (23%), Tallinna linn (19%), Tartu linn (17%), Elva linna (8%), Valga linn (3%), Valgjärve vald (2%), Võru linn (2%) ja Tartu vald (2%).

Otepää loodusparki külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (74%), üksinda külastajaid oli 15% ja 6 või enama inimese seltskonnas külastajaid 11%. Igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid külastajaid. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (57%) ja sõpradest (29%) (Tabel 1). Organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliente oli 2%. Otepää looduspark oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 49%, üks mitmest planeeritud sihtkohast 45% ja planeerimata sihtkoht, mis jäi teele 7% vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

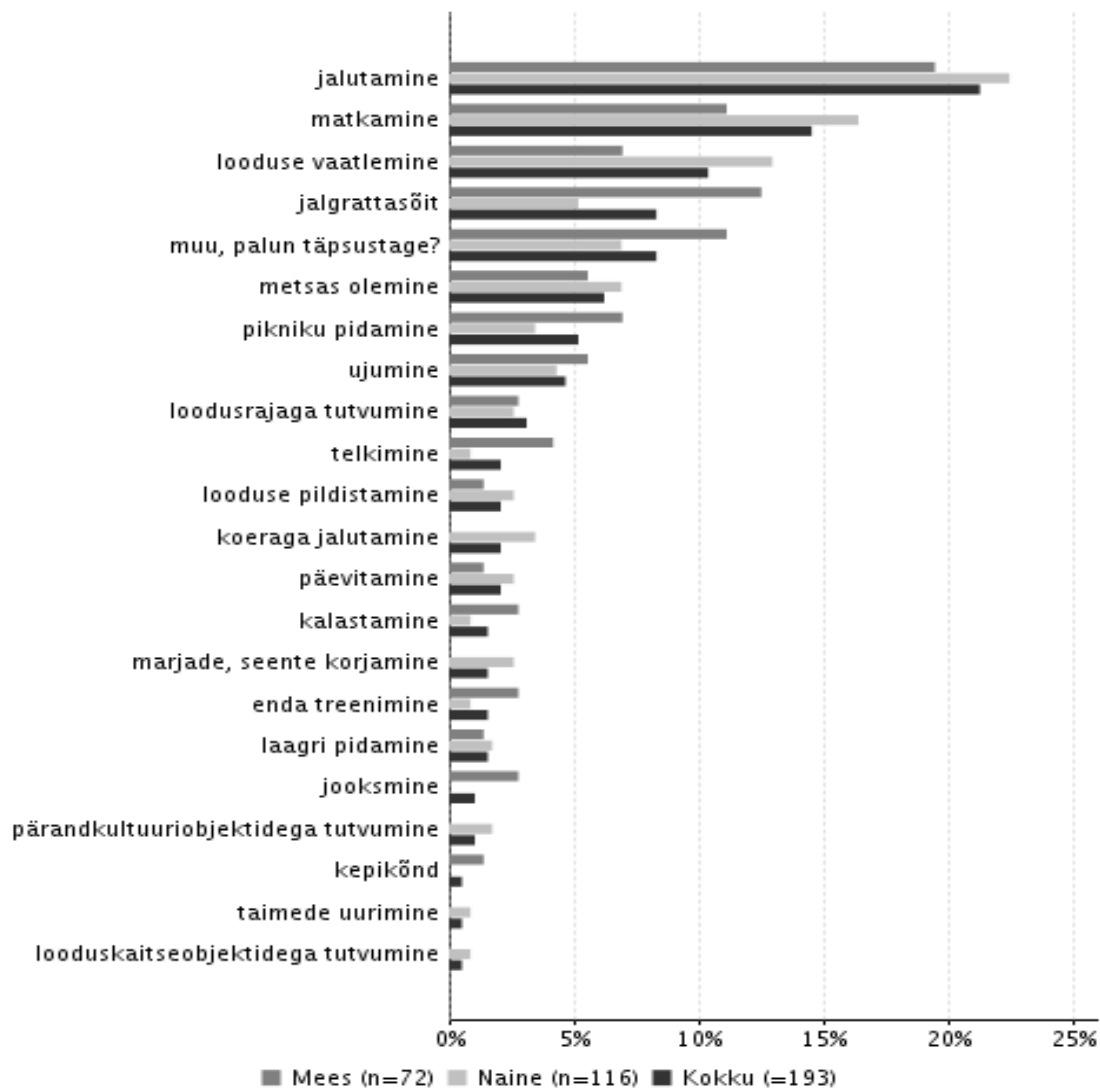
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	103	57
teised sugulased	3	2
sõbrad	52	29
töökaaslased	6	3
klass	3	2
pensionäride grupp	1	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	3	2
klubi, ühing vms	5	3
teised, kes?	5	3
Kokku	181	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid jalutamine, looduse vaatlemine, metsas olemine, looduse pildistamine, enda treenimine, matkamine, ujumine, loodusrajaga tutvumine (Joonis 1).

Joonis 1. Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad jalutamist, matkamist, loodus vaatlemist, jalgrattasõitu (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Otepää looduspargi külastusest 32% tehakse suvel (juuni-august), 25% sügisel (september-november), 23% kevadel (aprill-mai) ja 21% talvel (detsember-märts).

Otepää looduspargi enamkülastatavamad külastusobjektid olid Pühajärve matakarada (51% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Harimäe lõkkekoht ja vaatetorn (49%), Murrumetsa matkarada (35%), Kooliranna lõkkekoht (32%). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 2,66 objekti.

Päevaseid külastajaid oli 57% kõigist külastajatest ja nad viibisid alal keskmiselt 3,4 tundi (mediaan 3 tundi). Ööbijaid oli 43% ja nad viibisid alal keskmiselt 2,7 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 46% veetis alal ühe öö, 27% kaks, 12% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks majutuseettevõtteid (55%), RMK telkimisala või lõkkekohta (24%) või oma suvilat (13%). Esimest korda Otepää

looduspargis viibijaid oli 40% külastajatest, varasemalt oli ala külastanud 60% külastajatest. Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (81% vastanutest). Alal liikumiseks kasutab sõiduautot 60% külastajatest, jalgsi liigub 22% külastajatest ja rattaga 11%. Külastajatest 42% sai informatsiooni tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 42% oli koht varasemast tuttav ja 33% oli saanud infot RMK kodulehelt.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha looduspargis ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 51% alal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 90,19 eurot külastuskorra kohta (mediaan 37,00 eurot). Kõige enam kulutati raha majutusele, seejärel ostudele kauplustest ja ostudele kohvikutes ning restoranides.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, mürast ja saastest eemal viibimine, stressi maandamine, looduse tunnetamine.

Üldiselt hinnati looduspargi teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid looduspargi külastajad parkimiskohtade, tuletetemiskohtade, lõkkepuude, vaatetornide, infostendide, jäätmemajanduse korralduse ja juhiste kvaliteeti. Kõrgelt hinnati ka ala nauditavust, maastiku vahelduvust ja üldist puhtust. Keskmiselt halvemalt hindasid külastajad erivajadustega inimestega arvestavat taristut.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli küllaltki rahul või väga rahul 94% vastanutest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad kirjalike infomaterjalide- trükiste (31% hindas hulka liiga väikseks) ja viidastuse (19%) hulgale.

Otepää looduspargi külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele hästi nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt.

90,97% külastajatest olid täiesti nõus või pigem nõus, et tänu Otepää looduspargi seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu (7,63% arvamus puudus). Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Otepää looduspargi võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,56 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).